

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Larum te GEEL**

---

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 45302

Instelling Gemeentelijke Basisschool - Larum

Directeur Guy WILLEMS

Adres Larum 9 - 2440 GEEL

Telefoon 014-56.64.80

Fax 014-56.64.99

E-mail sbs.larum@geel.be

Website larum.sbsgeel.be

Bestuur van de instelling Stadsbestuur van Geel

Adres Werft 20 - 2440 GEEL

Scholengemeenschap Stedelijk Onderwijs Geel

Adres Burgstraat 23 - 2440 GEEL

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2\_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-10-2016, 25-10-2016, 27-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 25-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Yvan AMEYE

Teamleden Ilse DE VOLDER

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| INLEIDING.....                                                                                                         | 3  |
| 1 SAMENVATTING .....                                                                                                   | 5  |
| 2 DOORLICHTINGSFOCUS .....                                                                                             | 8  |
| 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus .....                                                                        | 8  |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus .....                                               | 8  |
| 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....                                                              | 9  |
| 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                                              | 9  |
| 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                                          | 9  |
| 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie .....                                                                   | 9  |
| 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij .....                                                                   | 9  |
| 3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek .....                                                              | 9  |
| 3.1.1.4 Kleuteronderwijs: vaststellingen wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek ..... | 10 |
| 3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde .....                                                                                | 12 |
| 3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij .....                                                                    | 14 |
| 3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek .....                                                               | 14 |
| 3.1.1.8 Lager onderwijs: vaststellingen mens en maatschappij en wetenschappen en techniek .....                        | 15 |
| 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'? .....                     | 17 |
| 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? .....                                                    | 17 |
| 3.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                                                             | 18 |
| 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....                                                                          | 20 |
| 4.1 Leerbegeleiding .....                                                                                              | 20 |
| 4.2 Evaluatiepraktijk .....                                                                                            | 22 |
| 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....                                                                                  | 23 |
| 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....                                                                              | 26 |
| 6.1 Wat doet de school goed? .....                                                                                     | 26 |
| 6.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                                                                | 26 |
| 6.3 Wat moet de school verbeteren? .....                                                                               | 27 |
| 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....                                                                    | 28 |
| 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG .....                                                                     | 28 |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Stedelijke Basisschool in Larum, een deelgemeente van Geel. De leerlingen en het schoolteam namen enkele jaren geleden hun intrek in een nieuw schoolgebouw, gelegen in het dorpscentrum van Larum. Naast een kleuter- en lagere afdeling zijn ook de muziek- en kunstacademie in dit gebouw ondergebracht. In combinatie met de mooie infrastructuur zorgt de aandacht die het schoolteam heeft voor het welbevinden van de leerlingen voor een stimulerend leef- en leerklimaat. De leerlingenpopulatie is een weerspiegeling van de plaatselijke bevolking, die vooral uit Vlaamse kansrijke gezinnen bestaat. Een ervaren directeur neemt het leiderschap van de school op zich en staat samen met een heterogeen samengesteld leerkrachtenteam in voor het onderwijs. De personeelssamenstelling verjongt geleidelijk met de uitstroom van een aantal ervaren leerkrachten door pensionering. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 17 oktober 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om met de leerlingen de eindtermen voor wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de kleuterafdeling met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate nastreeft. De kleuteronderwijzers integreren de activiteiten in thema's die aansluiten bij de leef- en beleevingswereld van de kleuters. Ze creëren een krachtige leeromgeving waarbinnen ze de kleuters veel ontwikkelingskansen geven. In de rijk ingerichte speel- en werkhoeken bieden ze de kleuters een veelheid aan kansen om hun leefwereld te verkennen door te exploreren, te experimenteren en te onderzoeken. Ze dagen de kleuters uit om ervaringen op te doen met ordenen, vergelijken, tellen, meten, ruimte, tijd en constructie. Het onderwijsaanbod is grotendeels volledig en evenwichtig opgebouwd. De kleuteronderwijzers maken weinig afspraken om het aanbod van de verschillende leeftijdsgroepen op elkaar af te stemmen. Daardoor is de graduele opbouw van het aanbod niet verzekerd. De kleuteronderwijzers volgen de vorderingen van de kleuters doelgericht op. Ze laten nog kansen liggen om kleuters bij wie de ontwikkeling versneld of vertraagd verloopt, op een planmatige manier te ondersteunen.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate bereikt. Uit verschillende evaluatieresultaten blijkt dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen behalen. De onderwijzers baseren hun aanbod op een onderwijsleerpakket dat ze recent voor enkele domeinen aftoetsten aan het leerplan. De volledigheid van het aanbod en de graduele opbouw voor wiskunde over de verschillende klassen heen is grotendeels verzekerd. Verschillende onderwijzers laten kansen liggen om de leerlingen geregeld te confronteren met realistische (reken)problemen uit hun leef- en beleevingswereld. De leerbegeleiding gebeurt niet altijd doordacht en is soms weinig afgestemd op de beginsituatie van de leerlingen.

Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek bereikt het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen in onvoldoende mate. De wijze waarop de onderwijzers het onderwijsaanbod invullen, garandeert onvoldoende een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. De soms cursorische benadering van de thema's is te weinig afgestemd op de visie en de uitgangspunten van het leerplan. De onderwijzers hebben weinig aandacht voor een geïntegreerde benadering en horizontale samenhang. De mate waarin ze vertrekken vanuit de omringende realiteit en aan de leerlingen kansen geven om zelf te onderzoeken, te exploreren, te experimenteren, vaardigheden te ontwikkelen en gepaste attitudes te verwerven, is verschillend. Sommige onderwijzers gebruiken in toenemende mate activerende werk- en organisatievormen die de actieve betrokkenheid van de leerlingen stimuleren. De werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijsaanbod en de aansluiting bij de leefwereld van de leerlingen blijven beperkt. De evaluatiepraktijk is vooral kennisgericht en geeft een onvolledig beeld van de vorderingen van de leerlingen.

Tijdens de doorlichting onderzocht de onderwijsinspectie de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding. Het zorgteam ontwikkelde een visie op leerbegeleiding, maar slaagt er slechts in beperkte mate in om die visie te vertalen in de dagelijkse school- en klaspraktijk. De initiatieven om de leerlingen met een verschillende beginsituatie te helpen, gebeuren weinig doordacht, doelgericht en planmatig. Doordat het schoolteam de maatregelen niet uitwerkt vanuit vooraf bepaalde en geconcretiseerde doelen is het moeilijk om het effect ervan na te gaan en, indien nodig, bij te sturen. De onderwijsinspectie onderzocht eveneens de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk. De vooropgestelde visie vanuit de scholengemeenschap vormt geen uitgangspunt voor de evaluatiepraktijk op school- en klasniveau. De leerkrachten toetsen hun evaluatiepraktijk onvoldoende af aan de vooropgestelde visie. Het team verzamelt een veelheid aan gegevens om het welbevinden en de ontwikkeling van de leerlingen op te volgen. In de lagere afdeling overweegt de kennisgerichte evaluatie in functie van de rapportering. Het schoolteam is er zich in toenemende mate van bewust dat de kwaliteit van de evaluatiepraktijk kan verbeteren. De uitwerking van een kwaliteitsvolle brede evaluatiepraktijk staat aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de ervaren directeur veel belang hecht aan een participatief beleid en aan een gedragen besluitvorming. Vanuit een groot vertrouwen krijgen de teamleden autonomie om kwaliteitsvol onderwijs volgens eigen inzichten en ervaring invulling te geven. Het vormt een uitdaging om, rekening houdend met de diversiteit van het team, via de opvolging en de coaching van teamleden het gelijkgericht denken en handelen te ondersteunen en bij te sturen waar nodig. De aandacht voor de interne kwaliteitszorg is groeiend. De analyses van de verzamelde gegevens gebeuren weinig diepgaand en monden beperkt uit in een planmatige aanpak van bijsturingen in de klaspraktijk.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school een dynamisch risicobeheersingsbeleid voert. Ze volgt systematisch tekorten op en voert de nodige acties uit. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van haar infrastructuur in de toekomst te blijven garanderen. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor 'de overige erkenningsvoorwaarden'.

Voor het kleuteronderwijs formuleert de onderwijsinspectie voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' een gunstig advies.

Voor het lager onderwijs formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Voor het leergebied wiskunde voldoen de onderwijsdoelstellingen in de lagere afdeling.

De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het schoolteam ten volle de uitdaging aangaat om de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren en het geformuleerde onderwijskundige tekort binnen de voorziene termijn weg te werken.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus**

#### **Kleuteronderwijs - Leergebieden**

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

#### **Lager onderwijs - Leergebieden**

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Onderwijs - Begeleiding**

- Leerbegeleiding

#### **Onderwijs - Evaluatie**

- Evaluatiepraktijk



### **3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?**

#### **3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?**

##### **3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?**

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

###### **3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie**

###### **Voldoet**

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Vanuit een thematische benadering realiseren ze een gevarieerd aanbod met voldoende aandacht voor de verschillende domeinen van wiskundige initiatie. De volledigheid van het aanbod is grotendeels gegarandeerd. De kleuteronderwijzers volgen de vorderingen van de kleuters doelgericht op.

###### **3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij**

###### **Voldoet**

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers integreren het aanbod in thema's die overwegend aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Het evenwicht tussen de verschillende domeinen en de volledigheid van het aanbod zijn grotendeels gegarandeerd. De kleuteronderwijzers volgen de vorderingen van de kleuters op.

###### **3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek**

###### **Voldoet**

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers integreren het aanbod in thema's die overwegend aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Het evenwicht tussen de verschillende domeinen en de volledigheid van het aanbod zijn grotendeels gegarandeerd. De kleuteronderwijzers volgen de vorderingen van de kleuters op.

### 3.1.1.4 Kleuteronderwijs: vaststellingen wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | De kleuteronderwijzers baseren zich op een koepeligen instrument als referentiekader om de ontwikkelingsdoelen na te streven. Met behulp van dit digitaal instrument proberen ze het evenwicht en de volledigheid van het aanbod voor hun eigen klas te bewaken. Dit instrument biedt de mogelijkheid om leerplandoelen te selecteren bij de voorziene lesactiviteiten. Momenteel klikken sommige kleuteronderwijzers per activiteit vaak een veelheid aan leerplandoelen aan. De planning met die veelheid aan doelen is geen efficiënt werkinstrument maar gebeurt ter verantwoording en leidt vooral tot planlast. Binnen gevarieerde thema's zorgen de kleuteronderwijzers voor een onderwijsaanbod dat afgestemd is op de leef- en beleavingswereld van de kleuters. De keuze van de thema's gebeurt op basis van de jaarkring of sluit aan bij de interesses van de kleuters. In vrijwel alle klassen krijgen de kleuters inspraak bij die themakeuze of bij de invulling ervan. De meeste kleuteronderwijzers visualiseren het lopende thema in het klasbeeld. Door hoekenverrijking, boeken, prenten, foto's, concrete materialen en ondersteunende attributen accentueren en verlevendigen ze het thema en creëren ze voor de kleuters mogelijkheden om zich optimaal in te leven. |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Referentiekader</i>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Planning</i>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Samenhang</i>                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Brede harmonische vorming</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <i>Actief leren</i>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

De thematische aanpak bevordert de horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. Op schoolniveau maakt het team van de kleuterafdeling weinig inhoudelijke afspraken om een gradueel opgebouwd onderwijsaanbod over de verschillende leeftijdsgroepen heen te verzekeren. Over de aanwezige kalenders maakten de kleuteronderwijzers wel afspraken om een doorgaande lijn aan te reiken. Binnen de verschillende leeftijdsgroepen voorzien de meeste kleuteronderwijzers geregeld in differentiatie van het aanbod.

De meeste kleuteronderwijzers creëren binnen het hoekenwerk rijke en uitdagende speelleersituaties met een diversiteit aan materialen. De kleuters krijgen hierdoor kansen om al handelend werkelijkheidsgerichte en wiskundige ervaringen op te doen. De mate waarin de kleuteronderwijzers met een doelbewuste keuze aan materialen de kleuters tijdens hun zelfstandig spel sturen in de richting van de vooropgestelde doelen, is leerkrachtafhankelijk.

In verschillende klassen daagt de begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers de kleuters uit om ervaringen op te doen met tellen, ordenen, vergelijken, meten, ruimte, tijd en constructie. De kleuteronderwijzers hebben ook aandacht voor (waarnemings)activiteiten waarbij ze de kleuters doelbewust stimuleren om via een explorerende en experimenterende aanpak de omgeving te verkennen.

De kleuters krijgen ruime kansen tot actief en zelfstandig leren. De uitstappen en leerwandelingen die de kleuteronderwijzers geregeld organiseren, ondersteunen het werkelijkheidsnabije leren.

|                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Materieel beheer</b><br><b>Uitrusting</b><br><i>Ontwikkelingsmaterialen</i>                                                                 | <p>De kleuteronderwijzers beschikken over een rijk assortiment aan spel-, ontwikkelings- en knutselmaterialen. Het materialenaanbod is gevarieerd en uitdagend en biedt de kleuters rijke leerkansen. De klasinrichting is in de meeste klassen functioneel en attractief uitgebouwd.</p> <p>De schoolomgeving en de hedendaagse schoolinfrastructuur bieden ruime speel- en ontwikkelingskansen voor de kleuters.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Kindvolgsysteem</i><br><i>Gericht op bijsturing</i> | <p>Door middel van systematische observaties evalueren de kleuteronderwijzers de vorderingen van de kleuters gedurende de dagelijkse werking. Ze inventariseren de verzamelde observatiegegevens in het kindvolgsysteem. Hierdoor is voor elke kleuter een vrij volledig en overzichtelijk beeld van zijn mogelijkheden of beperkingen beschikbaar.</p> <p>Om de beeldvorming voor bepaalde kleuters te vervolledigen, maken de kleuteronderwijzers naast de observaties ook gebruik van gestandaardiseerde tests. Bovendien bevat het digitale kindvolgsysteem ook andere relevante informatie, verkregen van collega's, externe hulpverleners of ouders. De klasleerkrachten bespreken markante problemen tijdens het periodiek multidisciplinair overleg of tussentijds met een zorgleerkracht. De observatiegegevens en eventuele testresultaten geven richting aan de interventies binnen de brede basiszorg of de verhoogde zorg.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Begeleiding</b><br><b>Leerbegeleiding</b><br><i>Beeldvorming</i><br><i>Zorg</i>                                                             | <p>Het team van de kleuterafdeling hecht veel belang aan het welbevinden van de kleuters. Een stimulerend pedagogisch klimaat waarin de kleuters zich veilig kunnen voelen, vormt de basis van de leerbegeleiding. De kleuteronderwijzers hanteren een positieve en aanmoedigende onderwijsstijl waardoor de kleuters kansen krijgen om vanuit hun eigen beleving ervaringen op te doen, te leren en te ontwikkelen. Daarnaast verzekeren de kleuteronderwijzers de brede basiszorg door kleuters die meer aankunnen of kleuters die minder sterk zijn tijdens de reguliere klaswerking extra te ondersteunen. Voor bepaalde activiteiten voorzien ze in differentiatie qua moeilijkheidsgraad.</p> <p>Voor de remediëring van specifieke problemen, doen de klasleerkrachten mede een beroep op de zorgleerkracht. De verhoogde zorg gebeurt vooral ad hoc en is er op gericht aan een aantal momentane noden te verhelpen. De kleuteronderwijzers stemmen de zorginterventies niet altijd af op de specifieke beginsituatie en de zorgnoden van de kleuters. Ze laten kansen liggen om op een planmatige manier de kleuters met specifieke onderwijsbehoeften systematisch en doelgericht te ondersteunen.</p> |

### 3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

#### Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De outputgegevens met betrekking tot de bereikte resultaten wijzen erop dat de meeste leerlingen de onderwijsdoelstellingen behalen. De volledigheid van het onderwijsaanbod en de graduele opbouw over de verschillende klassen heen zijn in zekere mate gegarandeerd. De beschikbare leermiddelen laten toe om de onderwijsdoelstellingen te realiseren. De leerbegeleiding beoogt zowel de sterkere als de minder sterke leerlingen te ondersteunen.

|                                  |                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | Om het onderwijsaanbod invulling te geven, gebruiken de onderwijzers een      |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           | onderwijsleerpakket. Recent vergeleken ze voor enkele domeinen de inhoud      |
| <i>Referentiekader</i>           | van het onderwijsleerpakket met de doelen van het leerplan. Ze merkten        |
| <i>Planning</i>                  | daarbij op dat hun leerpakket leerinhouden bevat die, volgens de              |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   | leerplandoelen, niet bestemd zijn voor hun leerlingen. Formeel overleg om het |
| <i>Samenhang</i>                 | aanbod en de verticale opbouw te optimaliseren rekening houdend met de        |
| <i>Brede harmonische vorming</i> | verwachtingen van het leerplan, gebeurde nog niet.                            |
| <i>Actief leren</i>              |                                                                               |

Door de manier waarop de onderwijzers het onderwijsaanbod invulling geven, is de volledigheid van het aanbod in zekere mate gegarandeerd. Eveneens is hierdoor de opbouw en de gradatie over de verschillende klassen heen grotendeels verzekerd. In alle klassen gaat de meeste onderwijstijd naar technische aspecten van wiskunde met veel aandacht voor 'getallenkennis', 'hoofdrekenen' en 'cijferen'. De onderwijzers stimuleren bij hun leerlingen de gewoonte om bij het maken van rekenoefeningen via 'schatten' en 'het maken van een proef' na te gaan of een oplossing wel realistisch en correct is. In sommige klassen kunnen de leerlingen, na het maken van oefeningen, hun resultaten controleren met behulp van een correctiesleutel. Meten en metend rekenen komt in de meeste klassen veeleer beperkt en weinig doelgericht aan bod. De kansen die de leerlingen krijgen om actief te meten binnen reële meetcontexten zijn sterk leerkrachtafhankelijk. De meetresultaten aangrijpen als middel om met de leerlingen te reflecteren over de opgedane kennis, strategieën, rekenvaardigheden ... gebeurt veeleer zelden.

Intuïtief doen sommige onderwijzers sporadisch inspanningen om aspecten van wiskunde in samenhang met andere leergebieden aan te bieden. Bij de meesten overweegt de cursorisch aanpak. De onderwijzers laten vele kansen liggen om de leerlingen geregeld uit te dagen met realistische (reken)problemen uit hun eigen leef- en beleavingswereld. De samenhang met de realiteit en de werkelijkheidswaarde van het wiskundeonderwijs blijft veeleer beperkt.

De kansen die de leerlingen krijgen om actief te leren zijn sterk leerkrachtafhankelijk. De meeste onderwijzers gaan weinig kritisch om met het onderwijsleerpakket en stellen hun eigen didactische aanpak niet in vraag. Hierdoor laten ze kansen liggen om het wiskundeonderwijs te versterken en attractiever te maken voor de leerlingen.

|                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Materieel beheer</b><br><b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen</i>                                                                                | <p>De onderwijzers beschikken over voldoende hedendaagse leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. De individuele leermiddelen zijn in voldoende mate beschikbaar. De onderwijzers wenden deze niet altijd even efficiënt aan om het ontwikkelingsproces van de leerlingen te ondersteunen. De aanwezigheid van wandplaten met heuristieken en rekenstrategieën waar de leerlingen visueel op kunnen terugvallen bij het oplossen van oefeningen is leerkrachtafhankelijk. Sommige onderwijzers bieden de referentiematen enkel abstract aan en koppelen ze niet aan de realiteit met echte voorwerpen.</p> <p>Opvallend is dat de onderwijzers de digitale klasborden vooral gebruiken om de werkbladen bij het onderwijsleerpakket te projecteren. Dit leidt tot veeleer leerkrachtgestuurd onderwijs met weinig kansen tot interactief leren. Het gebruik van ondersteunende digitale leermiddelen (computers, rekenmachines ...) om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen tijdens de lessen verder in te oefenen of te remediëren, blijft in een aantal klassen veeleer beperkt.</p>                                                                           |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i><br><i>Gericht op bijsturing</i> | <p>Vooral met methodegebonden toetsen, eigen toetsen en met de toetsen van het leerlingvolgsysteem brengt het schoolteam de resultaten voor wiskunde in kaart. De meeste onderwijzers detecteren de oorzaak van fouten om die vervolgens weg te werken. Ze kunnen daarbij de hulp van een zorgleerkracht inschakelen. Vaak focussen de onderwijzers in hun analyses sterk eenzijdig op het niveau van de individuele leerling. In mindere mate gaan ze ook op klasniveau na welke leerlingen bepaalde vooropgestelde doelen niet bereikten.</p> <p>Af en toe participeren de leerlingen aan een externe toets. Jaarlijks nemen de leerlingen van het zesde leerjaar deel aan de koepelgebonden eindtoets. De resultaten van deze toetsen en van het leerlingvolgsysteem gebruikt het team van de lagere afdeling momenteel weinig in functie van kwaliteitszorg, waarbij het uitgaande van de leerlingenresultaten komt tot een adequate aanpassing van het curriculum op klas- en op schoolniveau.</p> <p>De resultaten die de leerlingen voor wiskunde behalen, spelen een belangrijke rol bij de toekenning van het getuigschrift of het attest op het einde van het basisonderwijs.</p> |
| <b>Begeleiding</b><br><b>Leerbegeleiding</b><br><i>Beeldvorming</i><br><i>Zorg</i>                                                                 | <p>De toetsresultaten en de foutenanalyses vormen sinds dit schooljaar het uitgangspunt voor de indeling in instructiegroepen en de leerbegeleiding door de klas- of de zorgleerkracht.</p> <p>Binnen de brede basiszorg proberen de onderwijzers een leeromgeving te creëren waarin leerlingen kansen krijgen. De meeste onderwijzers maken gebruik van de differentiatiemogelijkheden uit het onderwijsleerpakket om de verschillen tussen leerlingen op te vangen. Daarbij hanteren ze werkvormen waarbij ze de leerlingen hergroeperen volgens hun instructienoden en extra instructie, herhalings- of uitbreidingsoefeningen aanbieden. Deze groepsindeling is heel recent ingevoerd en gebeurt nog weinig planmatig en doelgericht. De onderwijzers reflecteren weinig over hun eigen pedagogisch-didactische aanpak en het effect daarvan op de ontwikkeling van de rekenvaardigheden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Vrijwel elke klasleerkracht beschikt per week over enkele lestijden ondersteuning van een zorgleerkracht om verhoogde zorg aan te reiken. De zorginterventies beperken zich vaak tot een herhaling van de leerinhouden en de invulling van werkbladen. De onderwijzers voorzien sporadisch in (compenserende) maatregelen om bij leermoeilijkheden elke leerling een begeleiding op maat te geven. Sterkere leerlingen krijgen een extra aanbod. Dit aanbod is weinig doelgericht afgestemd op hun mogelijkheden. De recent aangestelde zorgleerkrachten beschikken slechts over een beperkte expertise.

#### **3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij**

##### **Voldoet niet**

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in onvoldoende mate. Een doelgericht, evenwichtig en volledig onderwijsaanbod is onvoldoende gegarandeerd. De onderwijzers hebben weinig aandacht voor een geïntegreerde benadering met voldoende horizontale samenhang. Op schoolniveau ontbreken afspraken om de onderwijsleerinhouden op elkaar af te stemmen, waardoor het onderwijsaanbod niet gradueel is opgebouwd. De evaluatiepraktijk is overwegend kennisgericht en weerspiegelt de vorderingen van de leerlingen in onvoldoende mate.

#### **3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek**

##### **Voldoet niet**

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. Een doelgericht, evenwichtig en volledig onderwijsaanbod is onvoldoende gegarandeerd. De onderwijzers hebben weinig aandacht voor een geïntegreerde benadering met voldoende horizontale samenhang. Op schoolniveau ontbreken afspraken om de onderwijsleerinhouden op elkaar af te stemmen, waardoor het onderwijsaanbod niet gradueel is opgebouwd. De evaluatiepraktijk is overwegend kennisgericht en weerspiegelt de vorderingen van de leerlingen in onvoldoende mate.

### 3.1.1.8 Lager onderwijs: vaststellingen mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

|                                  |                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | Het schoolteam kiest ervoor om de leergebieden 'mens en maatschappij' en     |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           | 'wetenschappen en techniek' geïntegreerd aan te bieden. De onderwijzers      |
| <i>Referentiekader</i>           | baseren zich op een onderwijsleerpakket als referentiekader voor de planning |
| <i>Planning</i>                  | van het onderwijsaanbod. Om doelen te bepalen, baseren ze zich op een        |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   | koepeligen instrument. De achterliggende visie en de uitgangspunten van het  |
| <i>Samenhang</i>                 | leerplan kennen ze minder. De leerplandoelen hanteren ze vooral ter          |
| <i>Brede harmonische vorming</i> | verantwoording en veel minder als uitgangspunt voor een doordachte en        |
| <i>Actief leren</i>              | evenwichtige planning van een doelgericht aanbod. De volledigheid van het    |
|                                  | aanbod met kennis, vaardigheden en attitudes is onvoldoende gegarandeerd.    |

Voor de realisatie van het onderwijsaanbod baseren de onderwijzers zich vooral op een onderwijsleerpakket. Uit de onderwijspraktijk en de gesprekken blijkt dat de onderwijzers hiermee verschillend omgaan en het aanbod naar eigen inzicht vorm geven. De meeste onderwijzers focussen vooral op het onderwijsaanbod van het eigen leerjaar en hebben weinig zicht op wat voorafgaat of wat volgt in de volgende leerjaren. Op schoolniveau maakt het team van de lagere afdeling geen afspraken om de leerinhouden op elkaar af te stemmen en om hiaten en overlappingen weg te werken, waardoor een continue opbouw en verticale samenhang niet zijn verzekerd.

De meeste onderwijzers investeren weinig doelgericht in de horizontale samenhang van het onderwijsaanbod tussen de (domeinen van) 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' en andere leergebieden. De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT komen geregeld geïntegreerd aan bod.

De mate waarin de onderwijzers vertrekken vanuit de omringende realiteit en aan de leerlingen kansen geven om zelf te onderzoeken, te exploreren, te experimenteren, vaardigheden te ontwikkelen en gepaste attitudes te verwerven, is verschillend van klas tot klas. Bij enkele veeleer behoudsgezinde onderwijzers overweegt een cursorische aanpak. Ze hebben weinig aandacht voor de multiperspectiviteit van beide leergebieden. In het onderwijsaanbod focussen ze sterk eenzijdig op kennisoverdracht waarbij de leerlingen werkbladen invullen.

Slechts enkele onderwijzers introduceren activerende werk- en organisatievormen die de actieve betrokkenheid van de leerlingen stimuleren. Ze bieden meer ruimte voor initiatief en persoonlijke inbreng van de leerlingen en bevorderen de samenwerking waarbij de leerlingen kansen krijgen om te leren in interactie met elkaar.

De onderwijzers leveren waardevolle inspanningen om de inhouden rond duurzame ontwikkeling en verkeer te integreren in de praktijk. De (meerdaagse) uitstappen en de leerwandelingen verhogen de werkelijkheidswaarde van het onderwijsaanbod. Het team van de lagere afdeling maakte weinig gerichte afspraken om een doordachte gradatie en variatie aan leeruitstappen te verzekeren.

|                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Materieel beheer</b><br><b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen</i>                                                                                | <p>Het schoolteam beschikt over de vereiste basisuitrusting om de realisatie van de leerplandoelen mogelijk te maken. De tijd- en ruimtekaders zijn in de verschillende klassen aanwezig. De functionaliteit ervan verschilt van klas tot klas. De meeste onderwijzers besteden aandacht aan de actualiteit of actuele onderwerpen die de leerlingen boeien.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Materieel beheer</b><br><b>Infrastructuur</b>                                                                                                   | <p>Aantrekkelijke en goed uitgeruste klaslokalen dragen bij tot het welbevinden van de leerlingen en bevorderen het stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i><br><i>Gericht op bijsturing</i> | <p>De evaluatiepraktijk steunt vooral op schriftelijke toetsen van het onderwijsleerpakket. Veelal peilen de onderwijzers bij de evaluatie naar de kennis die de leerlingen hebben verworven. Slechts een enkele onderwijzer evalueert doelgericht de vaardigheden van de leerlingen. Gerichte observaties doen de meeste onderwijzers niet. Het team van de lagere afdeling beschikt niet over duidelijke afspraken over de manier waarop een kwaliteitsvolle brede evaluatie van deze leergebieden gebeurt.</p>                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                    | <p>In het leerlingvolgsysteem is geen informatie over de talenten, de interesses of de vorderingen van de leerlingen ten aanzien van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek opgenomen. Bijsturingen van het onderwijsleerproces op leerlingenniveau op basis van de analyse van de toetsresultaten of de evaluaties gebeuren voor deze leergebieden vrijwel niet.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                                                                                                                                    | <p>Op het einde van het basisonderwijs participeren de leerlingen van het zesde leerjaar aan de netgebonden eindtoets. Het gebruik van de evaluatieresultaten met het oog op de bijsturing van het onderwijsleeraanbod op klasniveau of de optimalisering ervan op schoolniveau is beperkt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Rapporteringspraktijk</b><br><i>Evenwichtig en volledig</i><br><i>Interne en externe</i><br><i>communicatie</i>             | <p>In de meeste klassen is de evaluatie in de eerste plaats gericht op de rapportering. Voor het totaal van de leergebieden geeft het rapport - volgens de vroegere benaming 'wereldoriëntatie' - een score weer. Sommige leerkrachten noteren in het rapport de getoetste thema's. Een meer diepgaande terugkoppeling voorziet het rapport niet. Daardoor is het voor ouders en externen onduidelijk in welke aspecten van wereldoriënterend onderwijs de leerling veeleer sterk of zwak is.</p> <p>In één klas biedt het rapport naast de puntenscore een kwalitatieve analyse met uitgebreide informatie over de mate waarin de leerling de vooropgestelde doelen heeft bereikt. Deze rapportering is een voorbeeld van goede praktijk.</p> |
| <b>Begeleiding</b><br><b>Leerbegeleiding</b><br><i>Beeldvorming</i><br><i>Zorg</i>                                                                 | <p>De beeldvorming voor 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' is grotendeels beperkt tot de toets- en rapportcijfers. De onderwijzers hebben weinig zicht op het onderwijsaanbod in de andere klassen. De beginsituatie van de leerlingen vormt geen uitgangspunt voor het onderwijsaanbod. De onderwijzers vertrouwen erop dat de leerlingen de doelstellingen van de voorgaande leerjaren bereiken. Het gebrek aan onderlinge afstemming bevat het risico dat er hiaten ontstaan in het onderwijsaanbod. Dit maakt dat het onderwijsaanbod niet optimaal aansluit bij de al verworven voorkennis, wat zeker voor zwakkere leerlingen moeilijkheden kan opleveren.</p>                                                        |



De onderwijzers creëren een stimulerend pedagogisch klimaat als basis voor de leerbegeleiding van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Ze geven de leerlingen positieve feedback bij de realisatie van opdrachten. De onderwijzers houden weinig doelgericht rekening met het ontwikkelingstempo en de individuele mogelijkheden van de leerlingen. Voor sterkere leerlingen of leerlingen met bijzondere noden voorzien ze nauwelijks differentiatie bij het aanbod en de evaluatie.

### 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het welzijnsbeleid laat de school toe tekorten of verbeterpunten met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te sporen en systematisch bij te sturen. Hiervoor kan ze terugvallen op de verplichte veiligheidscontroles, het advies van de interne en externe preventiedienst en de inbreng van de schoolbetrokken partners (personeel, leerlingen, ouders ...).

Uit de controles en adviezen van deskundigen blijkt dat de school op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne de werkpunten systematisch wegwerkt. De al ondernomen acties en de geplande initiatieven die zijn opgenomen in het globaal preventieplan en het jaaractieplan laten de school toe de vastgestelde risico's te beheersen en op termijn weg te werken.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Rekening houdend met de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en wegwerkt, vertrouwt de onderwijsinspectie in het beleidsvoerend vermogen van de school.

### 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| Onderzochte erkenningsvoorwaarden                                                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)                                                                      | ja |
| Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)        | ja |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°) | ja |
| Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)                                                   | ja |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                                                | ja |
| • geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen                                                                                                                                                                          | ja |
| • de bijdrageregeling                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ja |
| • de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal                                                 | ja |
| • het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school                                                                                                                       | ja |
| • informatie over extra-murosactiviteiten                                                                                                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de afspraken in verband met het rookverbod                                                                                                                                                                                                                                                                    | ja |
| • het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen | ja |
| • de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure                                                                                                                                                                                                            | ja |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                                                     | ja |
| • de afspraken in verband met onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                                                                | ja |
| • richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen                                                                                                                                                                                                                                                              | ja |
| • afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten                                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld                                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien                                  | ja |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                                                                           | ja |
| <b>Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)</b>                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt                                                                                                                                                                   | ja |
| • de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen                                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs                                                                                                                              | ja |
| • de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen                                                                                                                                                           | ja |

|                                                                                                                                                                                                    |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                        | ja |
| <b>Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)</b>                    | ja |
| <b>Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)</b>                                   | ja |
| <b>Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)</b> | ja |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                       | ja |
| <b>Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                            | ja |
| <b>Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                        | ja |
| <b>Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)</b>                                                                                                           | ja |

## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het zorgteam werkte aan een visie op leerbegeleiding met de verschillende fasen van het zorgcontinuüm en handelingsgericht werken als uitgangspunt. Daarin staat aangegeven wat het schoolteam met de leerbegeleiding beoogt en wat de verwachtingen zijn om een brede zorg in de klaspraktijk te realiseren. Deze visie is recent uitgewerkt en nog niet volledig geïmplementeerd. Het schoolteam concretiseerde deze visie niet in operationele doelen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. In de praktijk ligt de focus van de leerbegeleiding veelal op een aantal acties die pogen momentane noden te verhelpen. De zorginitiatieven om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen zijn, onder meer voor het leergebied wiskunde, nog weinig planmatig en doelgericht uitgewerkt.
- Ondersteuning** Het schoolteam bouwde structuren uit om de leerbegeleiding te ondersteunen. De zorgcoördinator van de school is tevens deeltijds overkoepelend zorgcoördinator voor de scholengemeenschap. Voorbereidingen van multidisciplinair overleg (MDO) en verslaglegging van overleg over een leerling krijgen vorm in het digitaal leerlingendossier. De klasleerkrachten nemen de taak van leerbegeleiding op zich. Ze kunnen voor een aantal lestijden beroep doen op de ondersteuning van een zorgleerkracht. Het schoolteam zet de zorguren flexibel in en geeft hierbij voorrang aan klassen met meer zorgleerlingen. Alle onderwijzers ondersteunen vraaggestuurd tijdens kindvrije uren in een andere klas. Op die manier groeit de samenwerking tussen de leerkrachten wat tevens het van en met elkaar leren bevordert. De leerbegeleiding focust vooral op extra ondersteuning op leerlingenniveau. Op leerkrachtenniveau ondersteunt het zorgteam door samen met de klasleerkracht op zoek te gaan naar mogelijke oplossingen voor problemen die de klasleerkracht signaleert. Ook voor de introductie of organisatie van hoeken- en contractwerk of andere activerende werkvormen, kunnen de leerkrachten een beroep doen op ondersteuning van een zorgleerkracht. Het schoolteam investeert in een kwaliteitsvolle samenwerking met het CLB, met externe hulpverleners en met ouders.

- Doeltreffendheid** De leerkrachten evalueren de acties op leerlingenniveau en bespreken op het zorgoverleg of de geboden ondersteuning effect heeft. Gezien de acties vooral inspelen op momentane noden blijft deze evaluatie fragmentarisch. De leerkrachten hebben niet de gewoonte om leerlingenresultaten grondig te analyseren en aan te wenden om (zorg)acties te bestendigen of minder doeltreffende initiatieven bij te sturen.
- Het schoolteam onderzoekt de doeltreffendheid van de zorginitiatieven op leerkrachten- en schoolniveau onvoldoende om die op een doordachte wijze bij te sturen. De leerkrachten vulden een zelfvragenlijst in over de brede basiszorg en bepaalden op basis daarvan enkele werkpunten voor zichzelf. Een doorgedreven analyse van de resultaten om de kwaliteit van de brede basiszorg te optimaliseren op klas- en schoolniveau, gebeurde niet. Tijdens personeelsvergaderingen bespreken de leerkrachten sporadisch aspecten van de zorgwerking, maar een kritische reflectie over de meerwaarde en de effecten van de genomen initiatieven met het oog op een efficiënte leerbegeleiding ontbreekt. Het gebrek aan duidelijke doelen en daaraan gekoppelde maatregelen maakt het moeilijk om de leerbegeleiding te evalueren en de werking vervolgens doelgericht bij te sturen.
- Ontwikkeling** Het schoolteam is zich bewust van de nood aan ontwikkeling voor de realisatie van een kwaliteitsvolle leerbegeleiding door de instroom van leerlingen met specifieke noden. Het probeerde de afgelopen jaren sterker in te spelen op nieuwe inzichten en verwachtingen en deed waardevolle inspanningen om deze binnen haar eigen prioriteitenplanning een plaats te geven. Naar aanleiding van het M-decreet zet het schoolteam in op verdere professionalisering door te participeren aan een nascholingstraject van de eigen koepel. De zorgcoördinator participeert in meerdere formele en informele schooloverstijgende overleginitiatieven, ook in samenwerking met externe deskundigen.
- Toch valt het op dat de handelingsbekwaamheid van de leerkrachten sterk leerkrachtafhankelijk is. Door de veelvuldige wisselingen binnen de zorgondersteuners bouwt het schoolteam weinig expertise op om een doordachte kwaliteitsvolle leerbegeleiding te realiseren. Daarnaast bouwde het schoolteam geen expertise op in de begeleiding van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.

## 4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Hoewel het schoolteam beschikt over een visie op evaluatie vanuit de scholengemeenschap is die weinig herkenbaar in de praktijk. De leerkrachten toetsen de eigen evaluatiepraktijk onvoldoende af aan de vooropgestelde visie. De huidige evaluatiepraktijk gebeurt vooral vanuit gewoonte en traditie. In de lagere afdeling bestaat zelfs het risico van teaching-to-the-test. De richtlijnen van de leerplannen rond evaluatie zijn niet richtinggevend voor de evaluatiepraktijk. De evaluatiepraktijk is weinig doelgericht. Enkel voor de beeldvorming maakt het schoolteam een aantal afspraken om een genuanceerd beeld te krijgen van de vorderingen van de leerlingen. Het team van de lagere afdeling besteedt vooral expliciete aandacht aan de evaluatie van de cognitieve aspecten van de ontwikkeling en aan de beoordeling van een aantal attitudes. De aandacht voor de evaluatie van de minder cognitieve aspecten van de ontwikkeling blijft veeleer beperkt. In de huidige evaluatiepraktijk overweegt in de meeste klassen de productgerichte evaluatie van vooral meetbare aspecten van het onderwijs in functie van de rapportering met in hoofdzaak puntenscores. In een enkel leerjaar gebeurt ook een uitgebreide kwalitatieve analyse over de mate waarin de leerlingen de vooropgestelde doelen hebben bereikt. Deze evaluatie en rapportering zijn een voorbeeld van goede praktijk.
- Ondersteuning** De ondersteuning van de leerkrachten bij de concretisering van hun evaluatiepraktijk blijft veeleer beperkt. Het schoolteam bespreekt sporadisch de evaluatiegegevens zoals bij de overgangsgesprekken. Tevens zijn er afspraken over het leerlingvolgsysteem. Toch leidt dit slechts in beperkte mate tot een kwaliteitsvolle gelijkgerichte evaluatiepraktijk.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam onderzoekt de kwaliteit en de effecten van de evaluatiepraktijk niet systematisch. Hiervoor ontbreken operationele doelen. Op leerlingenniveau wenden de meeste teamleden de beschikbare evaluatiegegevens enkel aan als informatiebron bij kindbesprekingen of als uitgangspunt om op cognitief vlak gerichte bijsturingen te doen in het onderwijsaanbod. Voor de minder cognitieve aspecten van de ontwikkeling is de evaluatiepraktijk weinig uitgewerkt. De evaluatiepraktijk is niet doeltreffend om de brede harmonische ontwikkeling en de leerplanrealisatie af te toetsen. Hoewel de school participeert aan externe toetsen blijft de analyse van de leerlingenresultaten veeleer beperkt. De teamleden hebben geen ervaring om de beschikbare data doorgedreven te onderzoeken. De resultaten vormen de aanleiding tot enige reflectie maar genereren slechts in beperkte mate aandachtspunten voor de bijsturing van het geboden onderwijs.
- Ontwikkeling** Het schoolteam ervaart weinig nood om de eigen evaluatiepraktijk in vraag te stellen. Het stelt zich wel open op ten aanzien van de actuele ontwikkelingen en verwachtingen van de overheid met betrekking tot een kwaliteitsvolle brede evaluatiepraktijk. Het zelfreflecterend vermogen over de aanpak en de effecten van de evaluatiepraktijk bevindt zich aan het begin van een ontwikkelingsproces.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Een ervaren directeur geeft richting aan het beleid en stuurt een plichtsbewust leerkrachtenteam aan. De directeur is de spilfiguur die de school op rustige wijze aanstuurt. Hij beoogt een participatief beleid in samenwerking met de zorgcoördinator en een aantal werkgroepen. Alle teamleden krijgen de kans hun mening te geven of een inbreng te doen over bepaalde onderwerpen. Rekening houdend met de verzamelde outputgegevens en de inbreng van het schoolteam stelt de directeur een beleidsverklaring op waarin hij de prioriteiten voor een periode van drie jaar vastlegt. Vanuit een groot vertrouwen en geloof in de teamleden blijft de opvolging en de coaching van de leerkrachten veeleer beperkt. Dit maakt dat de vooropgestelde prioriteiten geen effectief en volledig implementatieproces doorlopen. Bij beginnende leerkrachten is een meer doorgedreven begeleiding en opvolging voorzien. De directeur doet klasbezoeken en voert functioneringsgesprekken met alle teamleden om de school- en de klaswerking op te volgen. De teamleden voelen zich gewaardeerd en tonen een sterke betrokkenheid. Zij spreken hun waardering uit voor de directeur. Het schoolteam zet stappen om van collegialiteit te evolueren naar meer samenwerking en ‘samen school maken’.
- Visieontwikkeling** Vanuit de visie op kwaliteitsvol basisonderwijs van de onderwijskoepel ontwikkelde de scholengemeenschap een eigen pedagogisch project. Hierbij aansluitend formuleerde het schoolteam een schooleigen visie voor een aantal aspecten van de werking. De concretisering en de vertaling van die visie naar de school- en klaspraktijk blijft beperkt. Hierdoor blijven kansen liggen om de gezamenlijke doelgerichtheid en de continuïteit in de schoolwerking te verhogen. De mogelijkheid om de dagelijkse werking aan de schooleigen visie af te toetsen, blijft onderbenut. Voor de onderwijskundige werking doet het schoolteam geregeld een beroep op de netgebonden pedagogische begeleidingsdienst. Het schoolteam realiseert een positief, stimulerend schoolklimaat met veel aandacht voor het welbevinden van de kinderen en het personeel.
- Besluitvorming** Het schoolteam beschikt over voldoende mogelijkheden voor interne communicatie en overleg. Zowel formeel als informeel overleg draagt ertoe bij dat alle teamleden nauw betrokken zijn bij de schoolwerking en de besluitvorming. Rekening houdend met de uiteenlopende veranderingsbereidheid en -tempo van het team introduceert de directeur vernieuwingen op een doordachte en geleidelijke wijze. De teamvergaderingen verlopen gestructureerd en vormen samen met het overleg in werkgroepen de basis voor visieontwikkeling en besluitvorming. De directeur neemt beslissingen in nauwe samenspraak met zowel het schoolteam als andere schoolbetrokkenen en blijft de eindverantwoordelijke. Op basis van de besluiten tot formele afspraken komen in functie van opvolging, gebeurt niet consequent.

- Kwaliteitszorg** Het schoolteam heeft in groeiende mate aandacht voor de interne kwaliteitszorg. Het verzamelt diverse gegevens om een beeld te krijgen van de werking. Aan de hand van outputgegevens en gegevens uit bevragingen van leerlingen en ouders wil het schoolteam de werking optimaliseren. De analyse van deze gegevens gebeurt nog weinig diepgaand om doelgericht verbeterpunten en prioriteiten te bepalen. De resultaatanalyses van de netgebonden toetsen gebeuren eveneens niet diepgaand en monden niet uit in een planmatige aanpak van bijsturingen in de klaspraktijk. Het schoolteam werkt de vooropgestelde prioriteiten onvoldoende systematisch en doelgericht uit in een strategisch plan. De opvolging van gemaakte afspraken en coaching tot op de klasvloer blijft te beperkt. De leerkrachten reflecteren weinig kritisch over hun pedagogisch-didactische aanpak en het effect daarvan op de ontwikkeling van de leerlingen. Over het algemeen heeft het zelfreflecterend vermogen nog veel groeipotentieel.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen vanuit hun pedagogisch project voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement tijdens de groepsgebonden instructiemomenten en de klasoverschrijdende herhalingsmomenten ondersteunen in enige mate de leerlingen met talige noden. De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Een aantal leerkrachten hanteert, binnen de leergebieden maar ook leergebiedoverschrijdend, werk- en groepeeringsvormen aan die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden in beperkte mate rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt diverse initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze, te communiceren.



**GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Op schoolniveau heeft de directeur zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen.

Het schoolteam heeft geen gemeenschappelijk geëxpliciteerde school specifieke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties niet vanuit operationele doelstellingen. De schoolorganisatie is nog onvoldoende doelgericht om de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid te bereiken. Het schoolteam werkt geen concrete acties uit op leerling-, leraren- en schoolniveau die op transparante wijze aansluiten op vooropgestelde doelen. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

## 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

### 6.1 Wat doet de school goed?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers bieden een breed onderwijsaanbod met ruime ontwikkelingskansen voor de kleuters.
- De kleuteronderwijzers houden bij de invulling van de thema's en de themakeuze rekening met de inbreng van de kleuters.
- De onderwijzers experimenteren in toenemende mate met activerende werk- en groeperingsvormen.

#### Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het welbevinden van de leerlingen vormt de basis van de leerbegeleiding.
- Het zorgteam heeft aandacht voor visieontwikkeling, ondersteunende structuren en procedures.
- De functionele en aangename schoolinfrastructuur bevordert het leer- en leefklimaat.

#### Wat betreft het algemeen beleid

- Een prioriteiten- en beleidsplan geeft richting aan de schoolwerking.
- De overlegstructuren bevorderen de communicatie en samenwerking in het schoolteam en dragen bij tot een participatief beleid.
- Het schoolteam zet waardevolle stappen om van collegialiteit te evolueren naar meer samenwerking en 'samen school maken'.

### 6.2 Wat kan de school verbeteren?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de planningsdocumenten optimaliseren met het oog op doelgericht werken, observeren, evalueren en remediëren.
- De kleuteronderwijzers kunnen de zorginterventies beter afstemmen op de specifieke beginsituatie en de zorgnoden van de kleuters en hen planmatig en doelgericht ondersteunen.
- De onderwijzers kunnen meer levensechte contexten en materialen gebruiken als uitgangspunt of als middel om het wiskundeonderwijs herkenbaar en werkelijkheidsgericht te maken.
- De onderwijzers kunnen voor het leergebied wiskunde de leerbegeleiding meer planmatig en doelgericht uitwerken.
- De onderwijzers kunnen voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de aandacht voor exploratie, levensecht leren en multiperspectiviteit verruimen.

#### Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de leerbegeleiding concretiseren vanuit duidelijke doelstellingen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau.
- Het schoolteam kan investeren in de deskundigheidsbevordering en de continuïteit van het zorgteam.
- Het schoolteam kan andere evaluatievormen verkennen die toelaten om minder meetbare ontwikkelingsaspecten in kaart te brengen en zich hierbij laten inspireren door suggesties die het leerplan doet voor zowel proces- als productevaluatie.
- Het schoolteam kan investeren in een doordachte en brede evaluatiepraktijk die het onderwijsleerproces ondersteunt en de kwaliteitszorg bevordert op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het algemeen beleid kan met doelgerichte opvolging en coaching de onderwijspraktijk optimaliseren en meer samenhang en gelijkgerichtheid realiseren.
- Het algemeen beleid kan de outputgegevens functioneler aanwenden als middel voor kwaliteitszorg.
- Het schoolteam kan de eigen schoolvisie hanteren als basis voor (zelf)reflectie en (zelf)evaluatie.

### **6.3 Wat moet de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor de leergebieden 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' in voldoende mate bereiken.

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **BEPERKT GUNSTIG**

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **27-10-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018 ), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

### **GUNSTIG**

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

## 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                                   |                                    |
| <b>Yvan AMEYE</b><br>de inspecteur-verslaggever                   | <b>Guy WILLEMS</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                    |